

[Arne Melchior]

fremtid ved at love forældre og bedsteforældre, at deres børn og børnebørn skal blive undervist på en sådan måde, at de bliver dygtigere og derfor glattere borgere i dette land i fremtiden. Kæmpeprojekter som Nordsat og et gigantisk kongeligt teater er noget, der tåler at vente, til der er opgangstider, men en åndelig forberedelse til en mere optimistisk fremtid er der plads til.

Så beskylder man os for sammenrend og blokpolitik. Ja, sådan set er jo ethvert parti en blok, og jeg må citere min formand, hr. Erhard Jakobsen, som plejer at sige, at i S alene er der længere afstand fra de yderliggående venstresynspunkter og til midter- og højresocialdemokrater, end der er mellem yderpunkterne i de fire partier.

Men er en regeringsdannelse så også udtryk for blok og sammenrend? Var det et sammenrend, da S og V flyttede sammen i fjor? Nej, det var et ærligt forsøg på at se, om man kunne løse nogle problemer i fællesskab. Vi gik til valg i 1973 på et opgør med blokpolitikken, for da var der to blokke i dette folketing. I dag er der et meget varieret mønster, og det drejer sig nu om at finde det rigtige samarbejds mønster for fremtiden, og der er hverken blok eller sammenrend i dette.

Statsministeren blokerede ét samarbejds mønster, da han i fjor dannede sin regering, men han må i dag erkende – al ære hans intentioner! – at han blokerede noget, men han skabte altså ikke et nyt samarbejds mønster. Derfor bliver der ikke anden mulighed end efter valget, alt efter vælgernes dom og afgørelse, at danne et nyt samarbejds mønster, og dér er det lige så sikkert, at S ikke kan se forbi firblokken eller firkløveret, som at firkløveret ikke kan se forbi S.

Vi har hørt hr. Hjortnæs sige, at der ikke kan regeres til venstre i salen. Hr. Hjortnæs har hørt os sige, at vi er enige med ham i det, og vi er enige med ham i, at der heller ikke kan regeres med hr. Glistrup. Vor påstand om, at der ikke kan det, er lige så troværdig som hr. Hjortnæs' og statsministerens påstand om, at der ikke kan regeres med de tre røde partier.

Derfor: lad os ikke lægge sten. I fjor ville I – undskyld, jeg siger I til regeringen – flytte sten på vejen. Lad os nu ikke under valgkampen lægge sten, som vi bagefter får alt for tungt ved at få fjernet igen.

Gert Petersen (SF):

Det valg, vi står over for, er afslutningen på den situation, som blev indledt i februar 1977, da der sidste gang var folketingsvalg og den nuværende statsminister fik sit mandat bekræftet af vælgerne. Jeg vil godt spørge mig selv, jeg vil godt spørge vælgerne, og jeg vil godt spørge for den sags skyld også statsministeren: hvor længe tror I I kan holde illusionen om socialdemokratiets troværdighed levende? Tingene må jo have en grænse på et eller andet tidspunkt. I hvert fald er udviklingen siden februar 1977 et frygtindgydende lærestykke.

I statsministerens åbningstale for samlingen 1977–78 kan vi læse, at regeringen ville optage forhandlinger med partierne om (Folketingstidende 1977–78, sp. 9):

» . . . en rimelig beskatning af kapitalgevinsterne på jord og fast ejendom. Samtidig må vi fortsat være på vagt over for, at kapitalgevinster omsættes i øget forbrug gennem belåning. . . . Der vil blive fremsat forslag om en samlet reform af vort indkomstskattesystem, som især sigter mod en sanering af de ligningsmæssige fradrag og en forlængelse af proportionalstrækket Det er hensigten, at de nye regler skal træde i kraft den 1. januar 1980.«

Den 1. januar 1980, hr. statsminister, skulle vi have haft en skattereform, en god skattereform, som skulle være trådt i kraft, hvis statsministerens ord havde stået til troende, hvis det, som statsministeren sagde i åbningstalen i 1977 i oktober måned, var blevet ført ud i livet. Desuden bebudede statsministeren, at skattemyndighederne skulle (sammesteds):

» . . . sikres kontrol med renterne af private pantebreve.«

Det klang jo stærkt; nu skulle det være. Krisetider er reformtider, ikke sandt, og nu da livrømmen måtte spændes ind, ville man endelig sikre en bedre social byrdefordeling over skatterne.

Hvad skete der så? Der skete følgende: i slutningen af samlingen kom den rene socialdemokratiske mindretalsregering ikke med et forslag til skattereform, men dog med en redegørelse for principperne for en skattereform for ligesom at tage temperaturen på folketinget, og debatten viste, at principperne nok kunne samle et flertal med lidt filen hist og her, men hvilket flertal? Ja, ordføreren for